

Verslag Gespreksronde Groeiende stad

Aanwezig: Dennis Walraven (VVD); Rosalie Thomassen (SN); Kraaijeveld (Lijst De Vries-Kraaijeveld); Yurre Wieken (SP); Eline Lauret (Pvddieren); Charlotte Brand (PvdA); Michiel van Hoof (D66); Diede Beumer (GL); Delano van Luik (CDA); Michelle van Doorn (ODV).

Vanuit het college: wethouders Noel Vergunst, Cilia Daemen

Voorzitter: Gerry van Campen

Gespreksleider: Kristy Lamers

Thema: Groeiende stad

Dilemma van het college

1. De groei van de stad mag met zich meebrengen dat de stad een volledig ander aanzicht en karakter krijgt.
vs:
2. Het bestaande karakter van de stad moet behouden blijven, ook als dat ten koste gaat van de groei van de stad en de bijbehorende ontwikkeling van de brede welvaart en het voorzieningenniveau.

Vóór het eerste deel van het dilemma zijn de fracties van GroenLinks, D66 en de ODV.

Vóór het tweede deel van het dilemma zijn de fracties van de PvdDieren, Lijst De Vries-Kraaijeveld.

In het midden staan de fracties van Stadspartij Nijmegen, VVD, CDA, PvdA en SP.

Vragen bij het dilemma

1. Wat is volgens de raad het bestaande karakter van de stad? Wat springt daaruit?
 - VVD vindt het een vaag dilemma, laat college in kaart brengen waar je kunt inbreiden, optoppen, bijplussen.
 - PvdDieren: De sfeer in een wijk of stadsdeel is belangrijk om te behouden, de zorg voor elkaar en de menselijke maat en het behoud van bestaand groen. Bepleit een vergroening van de stad, zeker daar waar het versteend is. Bepleit meer koelte en biodiversiteit.
 - SN: bepleit juist meer groei, omdat dat helpt om het karakter veilig te stellen. Het gaat om het zijn en blijven van een bruisende stad en het bevorderen van gemeenschapszin. Bij intensivering van woningbouw moet je dus goed kijken of en welke wijken of locaties zich daarvoor voor lenen. Hoogstedelijk niveau toevoegen is goed gelukt in nieuwe gebieden, maar dat mogen geen eilandjes worden, dus het versterken van de bestaande stad zoals stationsgebied en winkelsteeg is ook van belang met voorzieningen en ontmoetingsplekken ed.
 - SP: groei mag, maar daarbij horen ook ruimhartige voorzieningen voor een sociale stad en groene stad.
 - D66: groei is er en houd je niet tegen, dus kijk waar je de ruimte hebt. We zijn goed bezig in het stationsgebied en de Winkelsteeg. Geen hoogbouw in het centrum is een bewuste keus vanwege juist de karakteristiek. Goffert en Winkelsteeg bieden wel ruimte voor een nieuwe identiteit. In omgevingsvisie al vaker dilemma's verkend.
 - GL: bepleit een duurzame en inclusieve stad, met voldoende groene ruimtes voor ontmoeten, een bereikbare stad volgens het STOMP-principe.
 - ODV: Steunt de eerste stelling. Eigenlijk is de stad van alles wat, maar ook van alles niks. De stad heeft wel de potentie. Ook vanwege sterke regio. Oude historische wijken dienen met rust gelaten te worden. Daarentegen kun je op bepaalde plekken goed de hoogte in.
 - PvdA: kijk vooral ook naar Dukenburg en Lindenholt, met name voor herstructurering en aandacht voor het voorzieningenniveau en OV.
 - CDA: het is een valse tegenstelling, je kunt groeien met behoud van het karakter. Welvaartsniveau kan hoog blijven met bijvoorbeeld de Utrechtse barcode. Sommige plekken mogen ver de hoogte in. Denk ook aan Woningssplitsen / woningdelen. Hoed je daarbij voor de veranderingen in het sociaal karakter.

- Lijst De Vries-Kraaijeveld: Vindt hoogbouw goed, je neemt daarmee de verantwoording op je voor voor voldoende woningbouw. De sociale cohesie kan een zorg zijn bij hoogbouw. Biedt faciliteiten aan. Verwijder belemmeringen, zorg meer toegangswegen en inclusiviteit en streef biodiversiteit na, zo nodig integreren in de gebouwen (daken).

Conclusie: De meerderheid steunt de groei van de stad, erkent dat hoogbouw ook kansen biedt. Zorg dat je weloverwogen keuzes maakt waar intensivering aan de orde is, en heb ook oog voor plekken waar herstructurering en extra voorzieningen vereist zijn.

2. Wat is de grootste uitdaging van een groeiende stad?

- Stadspartij Nijmegen: vindt het belangrijk dat groei samengaat met met andere ontwikkelingen bijvoorbeeld infra en voorzieningenniveau.
- VVD: vraagt aandacht voor parkeervraagstukken.
- SP: neem ook delen van de stad mee die minder profiteren en achter lijken te raken.
- ODV: als je richting een grotere metropool gaat dan komen er ook issues van veiligheid en criminaliteit bij kijken.
- Wethouder Vergunst: de stad verandert per definitie. De vraag die je kunt stellen wie of wat nu eigenlijk de dynamiek van de stad bepaalt.
- Wethouder Visser: benoemt vraag of we ons verplicht voelen om iedereen een woning te geven?
- CDA: het afwijzen of remmen van woningzoekenden is simpelweg een onbespreekbare variant.
- Stadspartij Nijmegen: vindt het standpunt van het CDA te simpel.
- PvdA: als je in Nijmegen komt wonen ben je een Nijmegenaar. De voorzieningen moeten voldoende zijn en ook de sociale cohesie. Kijk verder dan het centrum.
- D66: denkt dat er geen sprake zal zijn van ongebreidelde groei.
- ODV: het is een natuurlijk proces dat ook organisch bepaald wordt. Drukte in de stad, zal tot meer rust leiden in omliggend gebied. Dus is voorstander van accommoderen zo lang het kan. Als je het begrenst neemt de vraag toe, dat leidt tot dure huizen en daarmee wordt je een elitestad.
- SP: de grenzen zijn nog niet bereikt,
- PvdDieren: trek naar de stad is vanwege werkgelegenheid, dus dat kent zijn grenzen. Het mag niet ten koste gaan van groen, biodiversiteit, leefbaarheid. Overleg met de regio kan hierin helpen. Voor wie creëer je werk? Deze vraag moet je je telkens stellen. Dus voorwaarden maar wel groei.

Vragen vanuit de raadsfracties tav ruimteverdeling

- GroenLinks: Op welke manier verdelen we de schaarse ruimte in de groeiende stad op zowel het gebied van groen, voorzieningen, inclusie, waar de ruimte gelijk blijft?
- Partij voor de Dieren: Hoe verhouden ruimtelijke ontwikkelingen en menselijke activiteiten zich tov natuurwaarden/biodiversiteit, natuurwaarden.
- Partij voor de Dieren: Welke rol speelt de intrinsieke waarde van dieren in ons beleid?
- GL: vindt dat deze vragen al voldoende zijn besproken in het hiervoor besproken dilemma van het college.
- PvdDieren: vraagt aandacht voor het stellen van grenzen voor de bescherming van dieren. Teveel mensen zal ook een bedreiging vormen voor de dieren. Hoe begrenzen we dat?
- SP: is het daar globaal wel mee eens. Het is een groot belang dat meegenomen dient te worden in het maken van keuzes.
- Stadspartij Nijmegen: het uitgangspunt dat aan dieren gedacht moet worden steunt zijn, het is geen dilemma, maar mate waarin en hoe dat geschiedt is discussie over mogelijk. We zijn echter wel een stad en geen natuur. In die wetenschap kan versterking van biodiversiteit in de omgeving van de stad van belang zijn.
- Lijst De Vries-Kraaijeveld: biodiversiteit is ook voor de mens van belang om te overleven. De meeste biodiversiteit niet op platteland te vinden maar in steden, dus nadenken over ondergrens is nodig.
- GL: kiest voor een leefbare stad en dus een groene stad.
- SP: het is geen tegenstelling, we bouwen al veel inclusief.

Het thema dieren en biodiversiteit is een thema dat voor aantal fracties van belang (GL, Lijst De Vries-Kraaijeveld, SP, ODV en D66).

Maakindustrie

- SP: Hoe zorgen we (waar mogelijk) dat er ook voldoende werk blijft in de maakindustrie, productiewerk voor inwoners met een praktische opleiding?

Verdiepende vraag daarbij

- Hoe groot is de sturende rol van een gemeente hierin?
- SP: de gemeente Nijmegen kan hierin het beste regionaal bijvoorbeeld via de GMR in optreden.
- CDA: het is een belangrijk punt. Aanbod van werk sluit bijv. niet aan bij cliënten werkbedrijf. Wat het vestigingsklimaat is is daarbij van belang, verwezen wordt naar het vertrek van Smit-Draad. Het zou mooi zijn als hiervoor aandacht komt in de begroting en de omgevingsvisie.
- VVD: delen de zorg, we drukken dit soort bedrijvigheid nu weg. Zie Winkelsteeg. Dit vergt een stevige bijsturing.
- Stadspartij Nijmegen: Integendeel, Winkelsteeg kent nu juist toevoeging bedrijvigheid. We willen naar een circulaire economie, dat heeft een grote ruimte vraag. Een dilemma daarbij is of je dat in Nijmegen wil faciliteren of elders. Je kunt nog beter vieze industrie hier hebben en daar strak op handhaven dan verschuiven naar elders en dat Nijmegen of de wereld de gevolgen daarvan via een omweg toch tegenkomt.
- D66: het blijft markteconomie, dus dat is niet zo maar stuurbaar. We investeren juist om die reden in Winkelsteeg. Hightech omvat ook werk voor deze arbeidskrachten.
- PvdDieren: inderdaad meer kijken wat we in de toekomst nodig hebben en wat dat vraagt van scholen, en dan mn. schone bedrijven die voldoen aan vergunningen. In een circulaire economie.
- Wethouder Brom: vraagt aandacht voor de herstructurering van terreinen, sommige locaties kennen één of enkele hele grote bedrijven met weinig werknemers, bepleit daarom bijv. gestapelde bouw.
- VVD: vindt het een goed idee van de wethouder.

Conclusie: de noodzaak van maakindustrie wordt onderkend en ondersteund, de daadwerkelijk inkleuring daarvan is nog een besprekspunt.

Tweede centrum

- SP: Zijn al onze wensen over het centrum nog realistisch gezien de kunstgrepen en kosten die we moeten uithalen om aan al deze wensen te voldoen?
- SP: Zou de conclusie niet kunnen zijn dat, ook gezien de oppervlakte van het centrum, de toevoeren en groei van de stad, er een tweede centrum moeten komen over het kanaal rondom station Dukenburg?
- CDA: vindt het voorzieningenniveau belangrijk.
- Lijst De Vries-Kraaijeveld: De betere verdeling over de stad brengt ook als voordeel met zich mee drukte wordt verspreid en dat biedt ook kansen in de wijk zelf.
- Stadspartij Nijmegen: Waakt voor onttrekken of verplaatsen van voorzieningen uit het centrum naar elders, het is en blijft de huiskamer van de stad. We voegen zelfs functies toe aan het centrum. Dat hoeft niet te schuren met ambities om elders in de stad het voorzieningenpeil te vergroten.
- De SP en de Lijst De Vries-Kraaijeveld pleiten voor een tweede centrum.

Conclusie: een tweede stadscentrum wordt niet gedragen door een meerderheid van de raad.

Stedelijke keuzes die bijdragen aan sociale- en gezondheidsdoelstellingen en sociale verschillen verkleinen

- GroenLinks: hoe draagt de fysieke inrichting bij en hoe stuur je op de gezondheid, sociale cohesie en kansen. Hoe prioriteer je hierin? Hoe voorkom je het ondersneeuwen van gezondheids- en sociale effecten aan economische of infrastructurele belangen?
- PvdA: steunt deze insteek, voorkom scheefgroei van investeren in de stad. Dus je moet juist ongelijk investeren. Dukenburg, Hatert, Neerbosch, Lindenholt vereisen juist meer investeringen.
- SP: steun voor pleidooi van de PvdA. Interpreteert dit ook als een inclusiviteitsopgave.
- PvdDieren: vraagt aandacht voor de inrichting van de gemeentelijke organisatie. Deze moet evenwichtig zijn met voldoende ruimte voor alle programma's en beleid en integraliteit steunen.
- Stadspartij Nijmegen: de omgevingsvisie is daarin belangrijk. Als dat functioneert als integrerend kader dan zijn sectorale voorstellen een kleiner probleem. Dus raad onderken de kracht van de omgevingsvisie en het integrerende karakter daarvan.
- GL: willen een betere doorrekening of inzicht van de baten van gezondheid.

Hoe bereiken we een betaalbare woningbouw?

- GL: Wil je als lokale overheid en kun je ingrijpen op de woningmarkt voor een voldoende aanbod van betaalbare huizen?
- GL: Zijn er juridische mogelijkheden om winsten in de woningbouw te beperken en grote prijsstijgingen te voorkomen of te beperken.

- GL: Wat zijn de mogelijkheden om woningcorporaties en woonverenigingen een groter aandeel te geven in de huisvesting in de stad?
- GL: wonen is een recht, er dient altijd voldoende ruimte te worden gegeven aan sociale huur.
- Stadspartij Nijmegen: die instrumenten die we hebben moeten we sowieso gebruiken. De hoop wordt uitgesproken op meer sturingsmogelijkheden uit Den Haag, ons lokale woonfonds is mooi maar onvoldoende.
- SP: eens met stellingen standpunten GL en PvdA en is een voorstander van actieve grondpolitiek voor betaalbare woningen.